

Pressemeddelelse d. 15. november 2016

Danske dyr får stadig mindre antibiotika

Antibiotikaforbruget til danske dyr er fortsat faldet i 2015, især fordi svin får en stadig mindre mængde antibiotika. Derimod har alvorlige sygdomsudbrud blandt danske slagtekyllinger og mink resulteret i et større forbrug til disse dyr. Det viser den årlige DANMAP-rapport fra Statens Serum Institut, DTU Veterinærinstituttet og DTU Fødevarerinstitutionen, som i år udgives for 20. gang.

Det samlede antibiotikaforbrug til husdyr og kæledyr i Danmark har i 2015 været 5% lavere end året før målt i kilo antibiotika. Det faldende forbrug skyldes især en 5% reduktion i antibiotikaforbruget i svineproduktionen, som udgør cirka 86% af kødproduktionen i Danmark. Tallene skal ses i lyset af, at danske landmænd har produceret flere svin i 2015 end året før.

Mindre forbrug i svineproduktionen

Målt i doser og justeret for antallet af svin produceret per år, er antibiotikaforbruget til svin 22% lavere end i 2009, hvor forbruget var på sit højeste i tiden efter, at man i Danmark holdt op med at bruge antibiotiske vækstfremmere. Det overordnede fald i forbrug skyldes primært en reduktion i brugen af antibiotikatypen tetracykliner, som er reduceret med 9% siden 2014 og med 24% siden 2009.

Bekymrende udvikling i colistinforbruget

I modsætning til det generelle fald i antibiotikaforbruget blandt svin er brugen af colistin fordoblet fra 409 kilo i 2009 til 825 kilo i 2015. Stigningen skyldes næsten udelukkende et større forbrug blandt fravænningsgrise.

”Stigningen i colistinforbruget er ikke hensigtsmæssig, da det er en type antibiotikum, som bruges til at behandle alvorlige bakterielle infektioner hos mennesker, hvor andre antibiotika ikke virker,” forklarer afdelingschef Flemming Bager fra DTU Fødevarerinstitutionen.

Sygdomme i fjerkræ udløser stort forbrug

På grund af flere alvorlige sygdomsudbrud i slagtekyllingeproduktionen er antibiotikaforbruget i fjerkræproduktionen steget med 184% i 2015. Stigningen gælder særligt brug af tetracykliner og makrolider. Dermed er forbruget langt det højeste i det seneste årti.

”Traditionelt har antibiotikaforbruget i den danske slagtekyllingeproduktion været meget lavt. Når det så er nødvendigt at sætte ind for at komme nogle alvorlige sygdomsudbrud til livs, som i det forgangne år, vil det give betydelige udsving i forbrugstallene,” forklarer Flemming Bager.

Forbruget til mink, fisk og kæledyr

Der har været store udsving i forbruget af antibiotika til behandling af henholdsvis mink og fisk i 2015 i forhold til året før. Således har danmarkshistoriens største udbrud af plasmocytose i mink været hovedårsagen til en 23% stigning i antibiotikaforbruget blandt mink.

Derimod har en kølig sommer resulteret i færre sygdomsproblemer i de danske dambrug, og antibiotikaforbruget er dermed 42% mindre i 2015 end året før. En succesfuld vaccinationsstrategi har også været med til generelt at mindske forbruget i dambrugene.

Forbrugstal for kæledyr viser overordnet et fald på 15% for 2015, hvilket inkluderer et fald i brugen af de to kritisk vigtige antibiotikatyper cefalosporiner og fluorokinoloner. Det er i tråd med opfordringen i Dyrelægeforeningens behandlingsmanual om, at kritisk vigtige antibiotika undgås så vidt muligt.

Fortsat lavt forbrug af kritisk vigtige antibiotika

Forbruget af kritisk vigtige antibiotika – såsom cefalosporiner og fluorokinoloner – er fortsat meget lavt i husdyrproduktion.

”Ved kun at behandle dyr med kritisk vigtige antibiotika, når det er yderst nødvendigt, er landbruget med til at sikre, at disse stoffer stadig kan bruges effektivt i behandlingen af alvorligt syge mennesker,” siger Flemming Bager.

Læs mere

DANMAP-programmet har siden 1995 overvåget brugen af antibiotika til mennesker og dyr i Danmark, og forekomsten af antibiotikaresistens blandt bakterier i dyr, mennesker og fødevarer. Bag DANMAP står DTU Fødevareinstituttet, DTU Veterinærinstituttet og Statens Serum Institut. DANMAP-rapporten er udarbejdet af DTU Fødevareinstituttet og Statens Serum Institut.

[Hent DANMAP-rapporten fra DANMAP's website.](#)

Kontakt

Afdelingschef Flemming Bager, fbag@food.dtu.dk, tlf. 35 88 69 96

FAKTA OM ANTIBIOTIKARESISTENS

Behandling med antibiotika skal dræbe sygdomsfremkaldende bakterier i både dyr og mennesker. Desværre kan antibiotikabehandling også medføre, at bakterierne udvikler resistens overfor den type antibiotika, der behandles med, hvorfor disse så ikke har en effekt.

Resistente bakterier kan smitte mellem mennesker, og bakterier kan overføre resistens til hinanden. Men resistente bakterier overlever som regel bedre, hvis der er antibiotika til stede. Derfor er det vigtigt at have et samlet fokus på at bruge så lidt antibiotika som muligt til både dyr og mennesker.

Bakterier kender ikke grænser, og antibiotikaresistens i et land kan dermed skabe problemer ud over landets grænser. Brugen af antibiotika til både dyr og mennesker er således et globalt problem.

Smalspektrede og bredspektrede antibiotika

Der er forskel på antibiotika. Nogle er smalspektrede og rammer kun enkelte bakteriegrupper. De bruges, når man ved hvilken bakterie, der er årsag til sygdommen.

Andre er bredspektrede og rammer mange forskellige bakteriegrupper på en gang. De kan derfor bruges til at behandle en sygdom, før man ved hvilke bakterier, der forårsager sygdommen. Til gengæld dræber de ofte også nyttige og uskadelige bakterier som f.eks. bakterierne i tarmen, hvilket kan føre til fremvækst af resistente bakterier.

Kritisk vigtige antibiotika

Ikke alle antibiotika er lige vigtige i behandlingen af mennesker. En række antibiotika har WHO udpeget som 'kritisk vigtige', fordi de er det eneste eller et af få antibiotika, der kan bruges til at behandle alvorlige eller livstruende infektioner hos mennesker.

Disse typer inkluderer carbapenemer, 3. og 4. generations cefalosporiner, fluorokinoloner og makrolider.